

Levende i de Betragtninger, jeg udtalte igaar, var jo et helt andet Synspunkt; det var nemlig det, at der under den foretagne Form, under hvilken man har ordnet Lægmandenes Deltagelse i Retspleien, nemlig ved Surynstitutionen, ved at stille Dommerne fra hinanden i adskilte Kollegier, er aabnet en uhyre Fare for, at Rævningerne, naar man ikke kan unddrage og heller ikke vil unddrage Retspørgsmaalet fra deres Afgjørelse, selv med den bedste Villie til at ville træffe det Rette og at ville sige sig efter Loven, dog ville komme til at gjøre lige det Modsatte, fordi det, de gjøre, hviler paa en Misforstaaelse, som Ingen kan komme til Kundskab om, og i den Henseende tror jeg, at der høerten fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds eller det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds er anført Noget, som kunde i mindste Maade svække de Betragtninger, jeg derom fremsførte, og som synes mig indlysende i og for sig. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds sagde med Hensyn til et Exempel, som jeg anførte igaar, hentet fra Tyveribegrebet, at Spørgsmaalet, om En skulde dømmes for Tyveri eller ikke, beroede dog i sidste Instans paa, om visse faktiske Forhold vare tilstede eller ikke. Det er ganske sandt og fuldkommen vist, og jeg har heller ikke næret nogen Betænkelse ved at overlade Afgjørelsen af de faktiske Forhold til Rævningerne; men efter dette Spørgsmaal, hvorledes de faktiske Forhold ere, kommer jo det næste Spørgsmaal, nemlig hvorledes de faktiske Forhold skulle subsummeres under en Lovregel og det er dette Punkt, som man ikke kan stille fra det andet. Hvor meget man end har prøvet paa det i andre Lande, har det vist sig fuldstændigt ugjærligt at stille dem fra hinanden, og man maa altsaa overlade Rævningerne dette Spørgsmaal i Forbindelse med det andet. Paa det Punkt vil det storte for dem. Men, siger man, de ville jo faae den fornødne Belysning af Dommerens Foredrag. Dette kan vistnok i mange Tilfælde slaa til, naar vi, som vi ville haabe, faae udmærket dygtige Dommere, som ikke alene ere overmaade vel inde i Lovene, og ikke alene ere istand til at fremstille Lovene paa en heldig Maade, men som ogsaa have Evner til, som jeg tror, jeg kaldte det igaar, at manuducere, som vide, paa hvilken Maade de skulle fremstille for Lægmandene Lovene og de fine Spørgsmaal, som kunne frembyde sig, saa at Lægmandene kunne begribe, under hvilke Misforstaaelser de kunne komme til at svæve og kunne komme til at versere i ved deres Besvarelser, men Ingen kan dog heller være i Tvivl om, at det i mangfoldige Tilfælde ikke vil lykkes. Søs en stor Del af Rævningerne vil det kun være et mindre klart Begreb, der gjør, at den Veiledning, de kunne faae med Hensyn til Forstaaelsen af et indviklet Lovfortolkningspørgsmaal, misforstaaes. Det er saa rimeligt og naturligt. Det er

virkelig ikke saa overordentlig let at trænge ind i en saadan Forbrydelses Begreb, i alle de Nuancer, der gjøre sig gjældende med Hensyn til de forskjellige kriminalistiske Momenter. En Misforstaaelse er her saa faare naturlig, og man behøver ikke at være Jurist eller at have studeret disse forskjellige Ting for at vide, i hvilken Grad Udlandets Retspraxis strømmer over af Exempler paa Tilfælde, hvor Rævningekjendelsen har hvilet paa den aabenbareste Misforstaaelse af Dommerens Retsbelysning, ikke at tale om de Tilfælde, hvor Rævningernes Kjendelse selv er uklar og selvmodsigende. Der er uendelig mange Exempler, man kan anføre, paa saadanne selvmodsigende eller tvetydige Kjendelser. Man har, som bekendt, i Lybfland havt det Tilfælde, at en Mand blev, ifølge den ene Forstaaelse af Rævningekjendelsen, som Landsretten lagde til Grund, dømt fra Livet, men ifølge en anden Forstaaelse deraf, som Kassationsretten lagde til Grund, dog fik Lov til at beholde sit Hoved, om han end blev idømt en Frihedsstraf. Det er et bekendt Tilfælde, der ligger endel Aar tilbage, hvor det dreiede sig om, hvorvidt en Mand var delagtig i Mord. Det første Spørgsmaal gik ud paa, om der for hans Vedkommende var bevist Delagtighed i at have myrdet Den og Den, og det næste Spørgsmaal var dette, hvorvidt denne Deltagelse var en væsentlig eller en mindre væsentlig, hvad der jo vilde have en afgjørende Indflydelse paa Straffen ogsaa efter vor Lovgivning. Det andet Spørgsmaal var da afsluttet saaledes: Er den under Svaret paa det første Spørgsmaal bekræftede Deltagelse i Mordet ingen væsentlig? Hertil svarede Rævningerne: Nei! Dette forstod Landsretten saaledes, som om Rævningerne havde svaret benægtende paa Spørgsmaalet og altsaa havde sagt, at Deltagelsen var væsentlig, hvorfor den dømte den Sigtede fra Livet, hvorimod Kassationsretten mente, at Rævningerne havde villet sige, at Deltagelsen ikke var væsentlig, hvorfor de idømte ham en Frihedsstraf. Dette er dog af de Misforstaaelser, som endda kunne forebygges, og som tilbørlig forebygges efter Udkastet ved, at Spørgsmaalene vises tilbage til Rævningerne, at man kræver nye Svare; men der er andre Misforstaaelser, Misforstaaelser af Dommerens Foredrag, af hans Meddelelse om, hvorledes Retten er, der skulde sig, netop fordi Ingen aner, hvad der foregaar i Rævningernes Raadslagsning, værelse, og Ingen hører de Grunde, der have lebet Rævningerne, fordi de give et Svare uden Motivering. Naar derfor det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) henviste til de Erfaringer, han har gjort i sin tidligere Embedsstilling i Spørgs og Handelsretten, om den Gøne, som Lægmand havde til at følge med i de Retsudviklinger, som Dommeren giver, saa vil jeg sige: Ja, du milde Gud! Er det ikke netop det, jeg siger, taler det ikke netop for den Opfattelse, jeg lægger til Grund? Det, som det ærede Medlem har prøvet, er jo